

Název studijního předmětu

(uveďte se úplný název studijního předmětu a jeho anglická verze)

ROBOTIKA**Robotics****Garant studijního předmětu (a přednášející)**

(uveďte se jméno a příjmení garanta a přednášejícího vč. titulů a hodností)

(pracoviště garanta - i u externích učitelů)

doc. Ing. František Novotný, CSc. –
garant a přednášející

TUL, Fakulta strojní, KSR

Ing. Marcel Horák, Ph.D. - přednášející

TUL, Fakulta strojní, KSR

Zařazení do studijního plánu

Název studijního programu (příp. oboru a zaměření)	Typ: DSP, MSP, BSP	Forma studia	Semestr	Rok studia - ročník
N2301 Strojní inženýrství	NMSP	kombinovaná	1.	1.

Rozsah a zakončení předmětu (forma výuky, vymezení rozs. konz. nebo soustředění nebo dalších služeb nabízených studentům)

Celkový počet výukových hodin předmětu	Počet hodin (konzul., soustř.)	Počet kreditů	Zakončení (zk, kl, z)
14	10k+4s		zk

Statut předmětu (typ předmětu, uveďte se zařazení předmětu v příslušném studijním plánu)

předmět povinný (P), předmět povinně volitelný (PV), předmět volitelný (V)	PV
předmět teoretického základu (PTZ), př. aplik. základu (PAZ), předmět oborový (PO), předmět jiný - specializace (PJ)	

Anotace studijního předmětu

(uveďte se stručná anotace studijního předmětu – vymezení cíle a obsahové zaměření - v české i anglické verzi, asi 4 řádky textu)

Popis systémů s průmyslovými roboty, základní typy robotů, konfigurace, pracovní prostory a pružné výrobní systémy. Je probírána mechanika robotů včetně transformace souřadnic, dynamických modelů a rovnic. Akcent je kladen na konstrukci speciálních převodů, pohonů, pohybových jednotek a efektorů. Řízení a programování robotů, senzory, projektování, layout RTP a FMS, systémy mezioperační manipulace, charakteristické aplikace robotů na úrovni robotizovaných technologických pracovišť.

Description of robotic systems, basic types of robot configurations and workplaces and FMS. Mechanics of robots - transformations of coordinates, dynamic models and equations. Design of a special transmissions, drives, actuators types, motion units and end-effectors. Robot control and programming methods, sensors. Layout RMC and FMS. Automatic guided vehicle systems, layout, robot applications.

Návaznost a podmínky pro zápis předmětu

(uveďte se návaznost na jiné studijní předměty a podmínky pro zápis předmětu)

není

Podmínky pro absolvování

(zakončení předmětu - uvedou se podmínky pro získání zápočtu z předmětu a forma zkoušky nebo klasifikovaného zápočtu)

Zápočet: Účast na praktické výuce, zpracování a obhájení semestrální práce.

Zkouška má písemnou a ústní část, kde musí student prokázat schopnosti tvůrčí aplikace poznatků v řešení praktických úloh ze stavby, konstrukce a řízení průmyslových robotů.

Přílohy (dokumentace studijního předmětu obsahuje evidenční list a přílohy)

A - Stručný obsah konzultací a soustředění

(jako příloha se uvede stručná charakteristika jednotlivých témat přednášek a programu cvičení, event. konzultací a soustředění)

Konzultace:

Tematické celky:

Konzultace jsou rozčleněny do 6 bloků, konzultace na 1., 2. a 5. bloku je prezenční, povinná, ostatní distanční, konzultace po dohodě s vyučujícím.

1. BLOK Konzultace povinná, k bodu 1 metodický komentář, bod 2, 3 - podrobně.
  1. Úvod – rozdělení a charakteristika robotů.
Distančně- lit. [6], separát MS1
  2. Základy mechaniky PR, stanovení kinematických veličin vektorovou a maticovou metodou.
Prezenčně – lit. [6], separát MS2, MS3, lit. [4, 5].
  3. Dynamické řešení PR aplikací Lagrangeových rovnic. Prezenčně - lit. [6], separát MS4.
2. BLOK (příklady k bodu 1, bod 2, 3 - podrobně)
  1. Kinematické a dynamické řešení PR. Prezenčně - lit. [6], separát MS3 a MS4.
  2. Přehled a charakteristika pohonů PR, elektrické, pneumatické a hydraulické pohony, speciální převody. Prezenčně - lit. [6] separát MS5, MS6, lit. C1.
  3. Konstrukce pohybových jednotek PR, dorazy a tlumení, modulární koncepce. Prezenčně - lit. [6], separát MS7, lit. C6.
3. BLOK (bod 1 a 3 metodický komentář, bod 2 podrobně)
  1. Efektory PR, typy a metodika konstruování. Distančně - lit. [6], separát MS8, lit. C3.
  2. Konstrukce úchopných a technologických hlavic. Prezenčně - lit. [1], lit. [6], separát MS8.
  3. Systémy výměny efektorů. Distančně – lit. C2, C3.
4. BLOK (metodický komentář). Distančně
  1. Pomocné prostředky a periferie RTP. Distančně - lit. C2.
  2. Systémy mezioperační manipulace. Distančně - lit. C2
  3. Přehled základních typů řízení PR (RTP, MP a CP řízení) možnosti programování. Zpětnovazební systémy. Distančně – lit. [6], separát MS10.
5. BLOK (body 1, 2 podrobně prezenčně, metodický komentář k bodu 3)
  1. Stavba řídicích systémů. Prezenčně - – lit. [6], separát MS10.
  2. Senzory a odměřovací prvky PR. Prezenčně - – lit. [6], separát MS11 a MS12, lit. [7] s. 180-219,231-240
  3. Zadání semestrální práce.
  4. Layout RTP a FMS, systémy mezioperační manipulace. Distančně - lit. [6], separát MS9.
6. BLOK (metodický komentář). Distančně
  1. Projektování RTP s průmyslovými roboty. Distančně – lit. [3, 6] separát MS 13.
  2. Charakteristické aplikace robotů na úrovni RTP a FMS. Distančně – lit. [3, 6] separát MS14
  3. Ekonomické a environmentální aspekty nasazování robotů, bezpečnost RTP. Distančně - lit. [6] separát MS15.

Soustředění:

PROGRAM SOUSTŘEDĚNÍ (5 hodin - prezenční povinná):

- a) Zásady konstrukce robotů, ukázky RTP (laboratoř robotiky) – lit. [3, 6] a C3;
- b) Automatická výměna efektorů, ukázky typických aplikací RTP (laboratoř robotiky);
- c) Principy programování s CNC řízením, montážní SCARA robot, servořízený PR kartézského typu. (laboratoř robotiky);
- d) Diskuse k řešení semestrální práce.

B - Doporučená studijní literatura a charakteristika studijní literatury

(Jako příloha se uvede seznam odborné literatury - povinné a doporučené, doporučených učebnic, skript ad., uvede se charakteristika s odkazy na příslušné části či témata)

- [1] NOVOTNÝ, F. - HORÁK, M.: Konstrukce robotů, Skriptum TU v Liberci, 2015, 236 s.
- [2] NOVOTNÝ, F. - HORÁK, M.: Efektory průmyslových robotů, Skriptum TU v Liberci, 2015, 116s.
- [3] TALÁCKO, J., MATIČKA, R.: Konstrukce průmyslových robotů a manipulátorů. [Skriptum] Praha: ČVUT, 1995, 237 s.
- [4] KÁRNÍK, L., MARCINČIN, J., N.: Biorobotická zařízení, Opava: Marfy Slezsko, 1999. 184 s. ISBN 80-902746-0-9
- [5] HAVRILA, M.: Robototechnológia, teória, aplikácie, trendy. Fakulta výrobných technológií Prešov: Technická univerzita v Košiciach, 1999. 152 s. ISBN 80-7099-414-2
- [6] ANGELES, J.: Fundamentals of Robotic Mechanical Systems. New York: Springer Verlag, 1997. 521 s. ISBN 0-387-94540-7
- [7] SCIAVICCIO, L., SICILIANO, B.: Modelling and Control of Robot Manipulators. 2nd Ed. New York: Springer Verlag, 2000. 377 s. ISBN 1-85233-2
- [8] NOVOTNÝ, F.: Základy robotiky - Separáty skript na CD v rozsahu cca 240 s. (studentům poskytovány na přednáškách);
- [9] ZEHNULA, K.: Čidla robotů. Praha: SNTL Praha, 1990. 370 s. ISBN 80-03-00563-9

C – Charakteristika dalších pomůcek pro studenty

(V příloze se uvedou možnosti využití informačních technologií – adresy www stránek, multimediální pomůcky – videokazety, programy ap, jež souvisí s tématy předmětu. Pomůcky tvoří součást dokumentace předmětu)

- C1. Katalogy výrobců PR komponent pohonů a modulů (IPR, Sommer, Bosch, INA Star, Mannesmann, Harmonic Drive, Sumitomo, Ballauf, Festo, SMC, Schunk);
- C2. Informace na Internetu: Roboter - News im Internet;
- C3. www.abb.se/flexible; www.afag.com; www.bosch.de; www.cloos.de; www.epson.de/robots; www.kawasahirobot.de; www.kuka.de; www.motoman.com; www.msk.com; www.sommer.de; www.schunk.de;
- C4. Videokazeta z veletrhu MOTEK Sinsheim (moduly, automatická montáž, robotizovaná pracoviště);
- C5. Videokazeta z veletrhu AUTOMATICA Mnichov 2010;
- C6. Harmonic Drive, Designers Handbook, Mainerzhagen, 1999.

D – Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů

(V příloze se uvede seznam a charakteristika individuálních (kupř. semestrálních) prací, jež jsou pro absolvování předmětu požadovány)

Semestrální práce – Návrh typu úchopné hlavice pro zadaný objekt, parametry pohybu a strukturu, výběr chapadel a modulů z nabídky renomovaných výrobců a konstrukční řešení úchopných prvků.

Práce bude odevzdána v písemné podobě s příslušnými výpočty a dokumentací (6 - 8 stran textu doplněných výkresem A3), předložena formou prezentace a obhájena ve veřejné diskusi.

E – Studijní (distanční) texty pro studenty

(V příloze se uvede seznam textů, jež jsou studentům nabízeny k samostatnému studiu jednotlivých témat, příp. i odkaz na zdroj textu – kupř. www, knihovna. Studijní texty tvoří součást dokumentace předmětu)

Separáty z připravovaných skript ZÁKLADY ROBOTIKY v rozsahu cca 240 str. jsou studentům poskytovány na přednáškách (v konzultacích kombinovaného studia v rozšířené podobě na CD ROM). Další prameny z našich a zahraničních časopisů, monografií, firemní literatura apod. budou doporučovány průběžně v přednáškách.